

SLOVENE

Štev. 177. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vohed des dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Recepisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v petek, 5. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Isa v rati se računajo enostopna petivista (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvira
30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravišškega telefona št. 188.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Včeraj se je vršila 19. velika skupščina sv. Cirila in Metoda v vrlo narodnem trgu Žalcu v prijazni Savinjski dolini. Udeležba s Kranjskega je bila jako pičla, temveč skupščinarjev se je zbralo iz Celja in okolice. Na koledvoru v Žalcu je došle goste v imenu domačinov prvi v daljnem govoru pozdravil veleč. g. župnik in svetnik M. Koren, v imenu družbene podružnice g. Fr. Nidorfer, gđc. Lipoldova pa je s primernim nagovorom g. prvomestniku msgr. T. Zupanu izročila krasen šopek svežih cvetic v znak udanosti. Msgr. Zupan je odzdravil rekoč: da družbi poklonjene cvetice brez dvombe značijo tisto pot, ki jo družba nastopi potem, ko je dokončala svojo trnjevo pot. Besedam verske in domovinske ljubavi, ki sta jih izustila župnik in predsednik pa to, da družba vstraja na versko-narodni poti. Zato pričakuje, da bi jej duhovščina in podružnice v pomoč bile povsod, kjer ohranja slovensko ime in materino milo govorico na naših mejah v Primorju, na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Vseh treh iskrenih pozdravom družba prav tako iskreno odzdravlja.

Narodna celjska godba je igrala več komadov, žalsko pevsko društvo „Edinost“ je zapelo dva zbora. Nato so vsi korakali z godbo na čelu pred občinsko hišo, kjer je v imenu občine g. župan Širca v izbranih in navdušenih besedah pozdravil skupščinarje. Zahvalil se je zopet prvomestnik msgr. Zupan, rekoč:

O kako lepa je Savinjska dolina! Kdor je še videl ni, želi, da bi jo gledal enkrat. In ko jo je videl, krasne doline ne pozabi nikdar. Lep je Žalec. Kakor da bi bel labud počival ob Savinjskih valovih, tako se mu zdi. A te naravne lepote pa presega vrednost narodno-čutečega srca. To narodno srce se zrcali iz ljubih obrazov, s kojimi so pozdravili družbo Zalčane, iz zastav, ki plapolajo po vsem žalskem trgu — vrh slovenskih lip vihrajo naše trobojnice; zrcali se v tem dejstvu, da je družbo sprejel srenji oče — župan, tako, da je sijajneje sprejeti ne more, pred ono zgradbo namreč, ki je vsem tržanom dom. Zato tem znakom domovinske ljubavi odvrča družba sv. Cirila in Metoda v tej isti ljubavi: Živi naj slovenski Žalec in njegov gospod župan.

Ob 10. uri je v bližnji podružnici daroval domači g. župnik Koren sv. mašo, med katero je izborno pel moški zbor.

Ob 11. uri je bilo zborovanje v dvorani g. Fr. Hodnika. Prvomestnik msgr. Zupan otvori zborovanje, rekoč:

V stari dobi je gospodar naših prednikov, ponosni Rimljan, vozil po svoji cesti iz Ljubljane, čez Trojane, tu čez žalec doli v Celje — Celeio. Spričbe te zgodovine so rimske starine, ki se dobivajo tudi v žalski zemlji. Začetek trga Žalec pa je iz prav starih časov. Zalčane so nadlegovali v 15. stoletju Turki. Kakor Valvazor poroča, je postavil koncem 16. stoletja tudi luteranski pastor tu v Žalcu svoj šotor. A moral se je umakniti zatiškemu opatu s Kranjskega, — Taki napadi danes Zalčanom ne groze. Narodne prostosti in vere jim danes ne jemlje nikdo. A iz zgodbe svojih junaških prednikov naj se pa uče, da ohranijo v svojih otrocih ljubezen do svojega lepega doma; nepremagljiva naj jim je slovenska zavest.

Koj po tem nagovoru je obvestil skupščinarje, da sta mu ta trenotek izročili gospa Mira dr. Karlovškova ter gospica Mirka Gregorinova 300 kron kakor prispevek ženske podružnice iz Celja. Srečen pričetek, torej k zborovanju.

Nato tajnik družbe veleč. g. dekan A.

Zlogar poroča o delovanju družbe v minolem letu. Iz njegovega poročila povzamemo: Med najintenzivnejše berbe, katere že skoro polstoletje prevevajo javno življenje v Avstriji, smemo šteti borbe za narodne šole. Uprav šola, ki bi se morala najmirneje razvijati in blagodejno vplivati na skupni napredek raznih narodov, je torišče neprestanih borb. In te borbe se sučejo o glavnih načelih, na katerih mora sloneti dobro uravnano šolstvo, to je versko in narodno načelo. Pri preustroju avstrijskega šolstva zagrešilo se je v obojnem oziru. Največ pritožb na šolskem polju pa imajo slovanski narodi in med temi pač v prvi vrsti Slovenci.

Vkljub jasnemu državnemu zakonu nismo še dosegli jezikovne ravnopravnosti za svoje šolstvo, ob vseh mejah nas potiskajo nazaj, a tudi v sredini slovenske zemlje skušajo ustreči tujemu življu, dočim domačine odriavajo. Da protivniki pospešijo ponemčevanje slovenske mladine, osnovali so si mnogo društev, ki nimajo toliko namena, da bi branili svojo posest, marveč potujčevati našo mladino in širiti svojo nadvlado. Tako je superintendent dr. Meyer nedavno sam priznal, da postane nemški protestantizem kulturni faktor za Avstrijo, kateri dobiva sebi pripadajoči vpliv na zakonodajstvo, upravo, šole, vedo in javno mnenje. In v tem smislu delujejo razna nemška društva. Slično delujejo pa tudi razna italijanska društva. Tako je naš narod med dvema sosedom, ki mu skušata ugrabit njegov prelepo domovino. Zato je v pravem pomenu besede naš narod trpin. A življensko moč ima v sebi ter se brani in bori za obstanek na svoji rodni zemlji.

In družba sv. Cirila in Metoda je prevzela nalogo, da pospešuje narodno šolstvo posebno v onih krajih, kjer mu preti največja nevarnost. Danes vodstvo zopet polaga račun o svojem delovanju v minolem letu. Odbor je imel šest sej, nujneje zadeve pa je reševalo prvomestništvo s tajnikom. Mesto podtajnika opravlja od novega leta g. Makso Bradaška. Družba šteje sedaj 147 podružnic, žal, da jih spi dobra tretjina. Treba je novega dela in novega življenja. Pokrovitelj je pa je v zadnjem letu pristopilo 19 in jih je vseh skupaj 342, ustanovnikov 1222, letnikov 5478 in podpornikov 993, torej vseh članov 7944. Od 147 podružnic je 81 mešanih, 31 moških in 35 ženskih. Ženske podružnice torej že presegajo moške, zato vodstvo s ponosom naglašja, da je v družbi sv. Cirila in Metoda najbolj organizovano slovensko ženstvo, katero izvršuje delo krščanskega usmiljenja, otimajoč slovensko dečo pred tujstvom slovenskim materam. In tem ženam tudi veljajo besede Gospodove: „Kar ste storile kateremu najmanjših bratov, to ste meni storile.“

Podružnice sv. Cirila in Metoda bi mogle biti marsikje središče narodnega gibanja, in to se tudi marsikje zgodi, kjer so navdušeni za dobro stvar.

Družba vzdržuje in podpira 25 šolskih zavodov. Vcdstva želja je, da bi družba v prvi vrsti snovala slovenske šole in otroke vrtce v obmejnih krajih. Pa tudi na Kranjskem, n. pr. v Tržiču in na Jesenicah so taka zabavišča nujno potrebna. Osobito Jesenice so važna postojanka ob progi glavne železnice, ki bode Nemčijo po najrajši črti vezala z Adrijo. Zato ni čudno, da že sedaj vsenemški agentje ondi nastavljajo svoje mreže našemu ljudstvu in skušajo ustanoviti nemško naselbino, ki bi jim mogla biti močna opora pri gradbi nemškega mesta do Adrije. Zato je vodstvo ondi kupilo prostor za otroška zabavišča ter za podporo razposlalo do 3000 prošenj na razne zavode, društva in posameznike.

V zavod h naše družbe se vzgaja slovenske mladice po zdravih načelih pedagoške in didaktike, duh Slovencev preveva

ves poduk in vzgojo. Družbino učiteljstvo se zaveda svojega vzvišenega poklica po navodilu: Mi hočemo otroke slovenskih staršev vzgojiti v dobre kristjane, značajne Slovence in zveste državljane. (Živahno odobravanje.) Da pa more učiteljstvo svoj poklic z veseljem izvrševati, mora biti tudi gmetno dobro podprto, kar vodstvo tudi stori po vsi svoji moči.

V zavodih družbe se vzgaja okoli 2500 slovenskih otrok, ki bi brez naše družbe, brez žrtv slov. mladolinoljubov, bili večinoma ponemčeni ali poitalijančeni. Družba pričinja 20. leto svojega obstanka ter ima vedno več dobrotnikov, ki ji v stiski prihajajo na pomoč. Hvala vsem, ki podpirajo pri raznih prilikah našo tako potrebno družbo! Naj ne omaga darežljivost, naj ne zaspi navdušenost za dobro stvar, dokler ne zmaga pravična zahteva slovenskega šolstva povsod, koder zdaj še biva naš rod! (Burno odobravanje.)

G. M. Braduška nato pojasni račun za upravo leto 1903. Račun smo že včeraj objavili. Pripomnimo še, da so v zadnjih letih dohodki od vžgalic znesli 11.800 K, od kave pa 3600 K. Na predlog g. O. Dolencea je bil račun odobren.

Nato je bila volitev tretjine družbinega vodstva.

Izvoljeni so bili zopet v vodstvo gg.: G. Einspieler, dr. Dragotin vitez Bleiweis, dr. Fr. Stor, A. Žlogar in dr. Fr. Tomišek mesto g. prof. M. Petelina, ki je valed boleznii istopil; v nadzorništvo gg.: O. Dolence, M. Malenšek, Fr. Povše, A. Svetec in L. Vrhovnik; v razsodništvo gg.: A. Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, M. Pletersnik in H. Schreiner.

Akademik g. Ribnikar je poročal o „Narodnem kolku“, ki ga družba sv. Cirila in Metoda prevzame v svojo upravo kot nov vir dohodkov. Nato g. prvomestnik predstavi brzojavko na cesarja, ki se je takoj odposlala.

Ob 1. uri je bil skupni obed, pri katerem se je vršilo več napitnic. Prvomestnik msgr. Zupan je izrekel napitnico cesarju.

V njej je izrazil prvomestnik Tomo Zupan, da »viribus unitis« — združenimi močmi nastopa družba sv. Cirila in Metoda od svojega začetka. »Viribus unitis« zedinjuje družba vse Slovence pod eno streho; zato tudi pametnega nasprotnika imeti ne more. Družba ne pripozna nobene ločine na slovenski zemlji, ker dobro ve, da je razpor največjim narodom nesreča; majhnim narodom, kakor smo mi Slovenci, je pa razvor uničenje. »Viribus unitis« je družba prav verna slušateljica vzvišenemu možu, ki se spominja ta slovesni trenutek. Zato naj jej bode dovoljeno, da kliče svoj praznični dan kakor zvesta učenka mogočnemu nositelju reka »viribus unitis« — cesarju Fran Josipu trikratno »Slava!«

Omizje se je dvignilo. In v svojem devetnajstem letu se je devetnajstkrat izpričalo, kakšen duh veje v družbi sv. Cirila in Metoda. Navdušeni živio klici so doneli vladarju.

Dalja so govorili gg.: Dr. Karlovšek iz Celja, I. Zelenik iz Slov. goric, dr. Janežič z Volovskega, dr. Dečko, župnik Treiber, dr. Vrstovšek in urednik »Domovine« Ekcar. Ob 5. uri je bil koncert, ki sta ga priredila celjska godba in žalsko pevsko društvo »Edinost« na vrtu g. Robleka. Zabava je bila jako živahna do 8. ure, ko so odhajali gosti na razne strani. Trg Žalec je bil ves v zastavah ter pokazal odlično svojo narodno zavest. Čast jim!

Skupščino so razni rojaki brzojavno pozdravili, in sicer: Iz Braslovca, Slatine, Ormoža (2), Celovca (2), Velikoveca, Jesenice, Ljubljane (2), Litije, Ribnice (3), Novega mesta, Medvoda, Maribora (2), Toplice in Vraždinških toplic.

Rusko - Japonska vojska.

Rusi se na vsej črti umikajo proti Ljaojanu. Rusi se pri umikanju hrabro bore z Japonci, a premoč Japoncev nad ruskimi južnimi oddelki jih vedno prisili k umikanju. Vztrajno in dosledno prodirajo Japonci od juga in vzhoda dalje proti onemu prostoru ob Taitsho, kjer morajo ruske čete dež reko, ako hočejo priti v Mukden. . . Vročina je strašna. Levo japonsko krilo je zavzelo že prelaz Kutsia po večdnevem boju z Rusi. Ta kraj je bil središče ruskih operacij vzhodno od Ljaojana. Rusi so v pone-deljek zapustili to glavno taborišče 10. armadnega kora ter se v vzornem redu umikali nazaj. Kurcki je baje prisilil ruske divizije, katerim je poveljeval grof Keller in katere je Kuropatkin postavil med Ljaojanom in Kurokijevo armado, da se se njihove prednje straže umaknile na točke, ki so le 14 milj oddaljene od Ljaojana.

Te dni je imel neki odličen Slovenec priliko govoriti z uglednim Rusom, ki se mudi sedaj na Slovenskem. Dotičnik je dejal, da rusko izobraženstvo želi sedaj ruskega poraza. To sicer ni lepo, a druge poti ni, da nastane na Ruskem preobrat na boljše.

O položaju na bojišču smo dobili še naslednja poročila:

London, 4. avgusta. Tukajšnji listi razpravljajo, se bode-li generalu Kuropatkinu posrečilo, uiti z glavnimi četami v Mukden, predno bo zamašil Kuroki zev na severu. Več angleških listov poroča, da so Rusi že pričeli zapuščati Ljaojan.

Pariz, 3. avgusta. »Agence Havas« poroča: V hajdenski okolici je pričakovati, da umikajoče Ruse napade na vseh točkah osem japonskih divizij, katerim poveljujeata Oku in Nodzu.

Pariz, 4. avgusta. »Agence Havas« poroča iz Ljaojana z dne 2. t. mes.: Na prodiranju po bitki pri Daščavu so stali Japonci v dotiki z vso rusko bojno močjo, ki je bila ob železnici. V začetku so kazali Rusi, da so pripravljeni na resen odpor in še včeraj so napravili Rusi most čej Hajciho pri Hajčenu. Ker pa so imeli Japonci znatno premoč, moralo se je pri Simučenu stoječe rusko krilo umakniti, da bi ga ne obšle tri japonske divizije. Raditega so sklenili Rusi, umakniti se proti severu in so se tudi pričeli popolaoma redno umikati. Pri tem so jih izvrstno ščitile zadnje čete glavne vojne moči.

Tokio, 4. avgusta. (Uradno.) General Oku poroča, da se sovražnik od 2. t. mes. vedno umika proti severu. Dne 3. t. m. so zasedle japonske čete Hajčen in Njučvan, 30 milj severovzhodno od odprtega pristana z istim imenom.

Peterburg, 3. avgusta. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Tu še vedno trdijo, da divja že tri dni na celi črti naših pozicij ljut boj. O izgubah še ni došlo nobeno poročilo. Kakor trdijo merodajni krogi, je carjev namestnik Aleksejev zapustil danes Harbin ter se vrne v Mukden.

Pariz, 4. avgusta. Aleksejev se je mudil tri dni v Harbinu, da pripravi zimska šotorišča za Kuropatkinovo armado. Sedaj se mudi v Mukden, kjer se bo posvetoval s Kuropatkinom.

Pariz, 4. avgusta. Privatna poročila pravijo, da je velik del civilnega prebivalstva zapustil Harbin.

Kuropatkin pred odločilno bitko.

Peterburg, 4. avgusta. Kuropatkin poroča, da je armada Kurckijeva, prodirajoča proti Ljaojanu, izpočetka bila odbita. Ruske prednje čete so vrgle japonske prve vrste nazaj. Slednjič so se pa Rusi

morsali umakniti, ko se je približala cela Kurokijeva armada. Zbor generala Wilderlinga, naslednika Kellerjevega, je zapustil svoje postojanke in se združil z ostalo rusko armado. Kuropatkin je poročal, kakor se čuje iz generalnega štaba, da je zdaj stan njenegove armade tako, da se upa začetni odločilno bitko. Kot pripravna smatra Kuropatkin le dva kraja: pri Ljaojanu ali pa pri Mukdenu. Najbrže bo odločilna bitka pri Mukdenu. Iz hitrega prediranja Japoncev se sodi, da se boj lakote, ako se vojska še dolgo vleče. Zato hočejo pospešiti glavno bitko. Njih konjenica izgublja vsak dan na stotine konj. Padle konje dajejo moštvu za hrano. Da se Kuropatkin pripravlja na bitko pri Mukdenu, se vidi iz tega, ker je dal iz Harbina prepeljati prenosne lazarete v Mukden.

Port Artur.

Japonci so bili dosedaj pri svojih naskokih na Port Artur odbiti, nikakor pa niso tako poraženi, da bi obleganje opustili. Londonski listi ne verujejo velikim številkam o japonskih izgubah. Posebno uspešno je streljalo na Japonce artilerija ruskih portarturskih ladij. Ta artilerija je baje zadala Japoncem veliko izgub. Seve se pri teh naskokih ni šlo še za glavno trdnjavo, ampak za zunanje utrdbe, in nekateri listi tudi trdijo, da to nikakor ni bil še kak splošen napad. Dokler ne bodo dobili Japonci zadnje zunanje utrdbe, toliko časa do velikega koncentriranega naskoka ne bo prišlo. Nekatera poročila tudi trdijo, da so Japonci pred Port Arturjem vjeli mnogo rušev. Mogoče je, da so Japonci menili z naskoki, ki so bili odbiti, pridobiti zadnje zunanje utrdbe, ker glavni naskok so imeli določen med 3. in 4. t. m.

Rusko brodogradništvo pred Port Arturjem je neposkodbano in ima še za dolgo časa dovolj kurive. Red v Port Arturju je izoben. Restavracije so zaprte ob 10. uri. Rusi dovoljujejo Kitajcem, da zapuščajo trdnjavo.

Zadnja poročila trdijo, da so Japonci ponovili napade.

Angleški ministrski predsednik o Rusiji.

Pri razpravi o naknadnih kreditih za obrambo je priznal angleški ministrski predsednik Balfour, da je Indija zaradi težkoč pri transportu izven praktičnih vojaških načrtov. A edinemu mogočemu sovražniku v tem delu sveta Angleška nikakor ne more dovoliti, da si prilasti dežele, katere leže med angleškim zemljiščem in med Rusijo. Bili so časi, izjavi Balfour, v katerih je bila invazija Indije smešno strašilo. A takratna Rusija je bila zelo različna od sedanje Rusije. Rusija ima že eno železniško progo zgrajeno, ki vodi naravnost do afganistanske meje in hoče zgraditi še drugo progo. Najmanj kar pričakujem, je spopad z Rusijo. A vsaka država, katere meji s sosedno državo, mora misliti, da pride ob gotovem času lahko do vojske s sosedom.

Ruski uspehi na — Koreji.

Berolin, 4. avgusta. „Herald“ poroča: V Soulu je razglašeno obsedno stanje. Poved tej naredbi je neki posrečeni napad na iz Genzana pričakovano japonsko vojno pošto. Soulska posadka je znatno pomnožena. Japonci se ne upajo s silo polastiti gozdnih in rečnih koncesij, katere so pred kratkim zahtevali, ker se boje splošne ljudske vstaje. Iz Genzana poročajo, da pripravljajo vojaške vrste ruski poveljnik v Kiunheanu z 20 inženirji in nekoliko sto kulji cesto, ki pelje vzhodno od pokrajine Pjenjana tja do obrežnega mesta Nusan in cesto proti Lunšinu v širokosti 9 čevljev. Rusi so tam popolnoma gospodarji položaja.

Portartursko brodogradništvo.

Pariz, 4. avgusta. Že en mesec ni skoro nič slišati o ruskem brodogradništvu v Port Arturju. Kitajci, došli v Čfu, pripovedujejo, da so Rusi dobro izrabili čas miru. V tem mesecu so popravili skoro vse pokvarjene ladje. Nedelavnost japonskega brodogradništva si razlagajo s tem, da se Japonci bojijo podmorskih min, katere so raztresene pred pristaniščem in ki so jim prizadejale težkih izgub.

Ojama proti Kuropatkinu.

Pariz, 4. avgusta. Japonska vest, da je Ojama šel pred Port Artur, je bila zvišala. Maršal Ojama je zdaj v resnici v armadi Kurokijevi, kjer pripravlja vse za veliko bitko s Kuropatkinom. Prvi je na to japonsko zvišanje prišel francoski podkonzul v Soulu, ki maršala Ojama osebno pozna in ga je videl, ko je šel skozi Soul na sever.

Ruska mobilizacija.

Peterburg, 4. avgusta. V nekoliko dneh bo mobiliziran armadni zbor v vojnem okrožju peterburškem.

Mladi vojaki.

Iz Inkava poroča „Daily Chronicle“: Neki japonski vojaški oddelek je došel v Njučvan ter se nastanil v ruski vojašnici.

Vojaki so zelo majhni in mladi, podobni šolskim dečkom, vendar pa se vedejo zelo izborno ter vojaško.

Vladivostoško brodogradništvo.

Peterburg, 4. avgusta. Vladivostoško brodogradništvo bo, ko naloži premoga, zapet zapustilo pristanišče ter odplove vzemirjat Japonce. Ruska vlada se drži ruskih zakonov glede zaplenjenih ladij, ki ne poznajo nobenega razločka, vozi li vojne potrebine sovražna ali nevtralna ladja, ampak vsako potopi.

Rusi razstrelili svojo topničarico.

Njučvan, 4. avgusta. Rusi so sami razstrelili topničarico „Sivuč“, potem ko je odpeljala posadka topove s seboj proti Ljaojanu.

Rusi potopili nemški parnik.

Berolin, 4. avgusta. Ker je vest potrjena, da so Rusi potopili nemški parnik „Tea“, zahteva vlada natančne preiskave o tem dogodku. Od te so odvisni nadaljnji diplomatični koraki.

Milijon Japoncev na bojišču.

Japonci trdijo, da bodo morali v skrajni sili oditi vsi na bojišče, in tako bo imela Japonska koncem tega leta na bojišču do milijon vojakov.

Ne smemo pozabiti, da šteje Japonska 45 milijonov prebivalcev, torej toliko kakor naša država, ter ima Japonska istotako uvedeno črno vojsko. V sili bo prijel vsak Japonec za orožje.

Sestanek avstrijskega cesarja s saškimi kraljem.

Danes ob pol 11. uri dopoldne sta se sešla avstrijski cesar in saški kralj Jurij v Lend Gaštajnu.

Oba vladarja sta se peljala skupaj do Solnograda, od koder bo saški kralj potoval sam čez Budjevice in Prago v Draždane. Naš cesar se po povrne nazaj v Lsi.

Ta sestanek nima političnega značaja. Oba vladarja bosta le potrdila staro prijateljstvo, katero že dolgo vrsto let veže vladarski hiši avstrijsko in saško.

Sklicanje državnega zbora?

„Alld. Korr.“ poroča, da je bil predsednik avstrijske zbornice grof Vetter, brzojavno pozvan na Dunaj, kamor je došel 3. t. m. zvečer. List je mnenja, da bo avstrijska poslaniška zbornica preje sklicana v zasedanje, kakor se je mislilo prvotno.

Odpovedane vojaške vaje na Ogrskem.

Velike vojaške vaje jeseni na Ogrskem so odpovedali. Vršile se bodo brigadne vaje, a zbornih vaj ne bode, ker še niso dokončane vaje z rekruti.

Mažari proti cesarski pesmi.

V Sobotici na Ogrskem je bil včeraj pokopan brambovski polkovnik Zapp. Ko so vojaki oddali častni strel, je kakor običajno, vojaška godba zaigrala cesarsko pesem. — Navzoča mažarska množica je pričela žvižgati valed česar je godba prenehala.

Banffyjevo častno občanstvo v Zagrebu.

Opozicija je predlagala v občinskem svetu zagrebškem, da naj se vzame Banffyju častno občanstvo. Župan Mošinski je bil v veliki zadregi. Priznal je, da je Banffy pokazal, da „ne pozna razmer Hrvaške do Ogrske“, a predloga ni dal na glasovanje, češ, da so naštetni v mestnem redu vsi slučajji, v katerih se izgubi častno občanstvo, a da nobeden ne zadene Banffyja.

Ogrski državni zbor

je v včerajšnji seji odobril proračun justičnega ministrstva. Po končnem poročilu poročevalca Rohonyija je govoril justični minister dr. pl. Ploz, ki je naglašal, da bode z novim civilno-sodnim redom, katerega je predložil zbornici, ustrezno 40 let stari ljudski želji. (Klici med opozicionalci: Saj še danes ni zakon.) Minister pravi: Da še ni zakon, ste krivi vi, ker niste dopustili razprave o zakonskem načrtu. Kakor hitro bodo nastale v zbornici ugodne razmere, bode minister skrbel za nujno parlamentarno rešitev navedenega zakonskega načrta. Minister pripravlja tudi še novi eksekucijski red, zakon o zemljiški knjigi in kazenskoopravni red, pri katerem se bodo ozirali tudi na mladostne hudočelce. Porotna sodišča bo minister skušal razširiti in utrditi. Minister govori o stanju odvetnikov ter odklanja očitanja o protekciji pri imenovanjih in povišanjih. Minister niti ne čita mnogostevlinih dopisov, v katerih prosijo protekcije. Končno kritikuje hitrost ogrske judikature in izjavlja, da sicer na Ogrskem judikatura ni tako napla, kakor v Avstriji, a hitrejša je, nego v Nemčiji. Po govoru justičnega ministra je zbornica odobrila vse postavke proračuna justičnega ministrstva. Zbornica je pričela razpravljati o proračunu trgovskega ministrstva, o katerem je poročal poslanec Jožef Schmidt.

Nemci proti italijanskim vzporednicam na Dunaju.

Nemci so v »Deutsch. Korr.« označili svoje mnenje o vesteh, da nameravajo italijanske vseučiliške vzporednice ustanoviti na Dunaju. Ta list pravi, da bi ustanovitvi italijanskih vzporednic na dunajskem vseučilišču najodločnejše nasprotovali nemški dijaki in profesorji. Nemško (?) dunajsko vseučilišče in nemški poslanci imajo dolžnost, da nastopijo tudi proti vsem izjavam o ustanovitvi italijanskih vzporednic na dunajskem vseučilišču.

Francoska in Vatikan.

»Figaro« poroča iz Rima, da je o zadnji lavalskega škofa storilo sodišče apostolske stolice odločilen sklep. »Matin« priobčuje iz Rima dopis, v katerem trdi, da bo na objavo listin po francoski vladi, katere se tičejo razpora med francosko vlado in apostolsko stolico, le-ta odgovorila s protestom, katerega ureča nunciji in papeževi diplomatiški zastopniki vladam, pri katerih zastopajo apostolsko stolico. O razpору med Vatikanom in Francijo bo papež govoril tudi pri vzprejemu kardinalov.

Škof Lenordez pri papežu.

Dunajski škof Lenordez je v četrtek došel v Rim in v patek je bil pri papežu zaslišan. Škof je bil tako ginjen, da je glasno jokal pri zaslišanju. Zupijivo je vso zadevo izročil sv. očetu, ko je navedel vse svoje opravičevalne razloge.

Papež je škofa opomnil, naj zaupa pravičnosti sv. sodišča. Objava notranjih cerkvenih disciplinarnih odredb je papeža globoko užalila, ker je imela težke posledice za razmere med Francosko in Rimom. Pravica je na strani cerkve, ki bode z božjo pomočjo tudi ta boj zmagovalno izvajala. Škof je svojim rojakom rekel, da je zadovoljen z zaslišanjem pri sv. očetu.

Razsodba apostolske stolice je za katoliškega škofa vedno važna, kakor naziranje francoske vlade, katere mu je naznanila pismeno, da je prekršil konkordat (!) ker je brez dovoljenja vlade zapustil svojo škofijo, valed česar mu je ustavila plačo.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Nemški protestni shod proti slovanskim vzporednicam na učiteljskih v Opavi in Tešinu bo v Opavi 18. avgusta dopoldne. Povabljeni so govorniki vseh nemških strank. Ustavoverno veieposestvo je odklonilo sodeležbo, ker nočejo v tem vprašanju nasprotovati vladi in šlezjskem deželnemu zboru.

Zborovanje mladočeskkih zastupnikov

bo v nedeljo, dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne v Pragi.

Zaupniki bodo sklepali, ali naj prepuste odločitev o nadaljevanju obstrukcije volivcem.

Položaj v Trstu.

Ministrski predsednik Körber je na brzojavni protest tržaške municipalne delegacije zaradi zadnjih cestnih nemirov v Trstu odgovoril, da bo vlada vedno ščitila tržaško prebivalstvo, ako se bo zadržalo patriotično in v zakonitih mejah.

Nemški cesar Viljem razburjen.

Soc. dem. »Vorwärts« priobčuje pismo nemškega cesarja Viljema, v katerem graja člene vojnega sodišča v Mecu, ker so na pram javnosti premalo čuvali tajnost razprave o Bilsejevi zadevi.

Umor ministra Plehveja.

»Kölnische Volkzeitung« je pričela dopis svojega dopisnika v Berlinu o napadu na Plehveja, ki je sanimiv tudi za nas kot katoličan in Slovane. Dopisnik piše: Za nadaljni razvoj v Rusiji ne bode male važnosti vprašanje, kdo je izvršil in povzročil napad na Plehveja. Neko poročilo iz Londona trdi, da je bil žid napadalec. Ta vest ni nikakor verjetna, ker židje imajo pač mnogo prekucijskih pisateljev, a le redko so nasejani med njimi napadniki. Vest, da je napadovalec s Finskega, je bolj verjetna. Druga poročila zopet trde, da je ruska policija prišla morilčevega sokrivca, ki je tudi Fines.

Nemškonarodno časopisje bode, ako sta ti vesti istiniti, takoj ustavilo svoj boj proti socialni demokraciji. Pri umoru Bobrikova se je opazilo, da piše narodno nemško časopisje o finskih napadovaleh popolnoma drugače, kakor o napadnikih, kateri so pristali nihilistov. Tudi brzojavna poročila o raznih napadih so za katoličane vlezanimiva. Ako izvrši slučajno kak napad katoličan, prine se razne brzojavne posredovalnice z vso gotovostjo tudi njegovo veroizpovedanje. O Hodeljevem in Nobilingovem napadu (na nemškega cesarja Viljema leta 1877.) ni bilo naznanjeno veroizpovedanje, iz česar je izkušen bralec časopisov takoj lahko sklepal, da sta bila zločinci protestanta. Tudi o Schaumannu niso naznanili veroizpovedanja, ker je bil luteranec. Ako bi bil napadovalec

na Plehveja katoliški Poljak, bi bilo to že gotovo celemu svetu znano in hakatiško, Poljakom sovražno časopisje, bi še brez dvojbe bilo zahtevalo novih izjemnih postav proti veleizdajskim in zavrtnim morilcem, Poljakom, ker lahko pridno tudi z umori pruskih ministrov. Da so povzročili napad nihilisti, je mogoče, a gotovo ni, ker bi bilo to že znano. Če je pa napad izvršil kak Fines, je skoraj gotovo, da bo ves nemško narodni časnikiški gozd iskal »dušeslovnih vzrokov« o umoru in prišel do zaključka, da porusenje Finske povzroča logično take napade. Poljski napadnik bi pač v očeh nemško-narodnih časnikišev ne našel milosti, najbrže bi pisali, da je napadnik orožje jezuitov. Vse ruske politike ne obsojajo Nemci po eni in isti šabloni. Zatiranje Poljakov opravičujejo na vse načine, a isti sistem na Finskem in v baltičskih pokrajinah obsojajo in zaničujejo.

Ojeta Schaumannovega Rusi niso izpustili iz zapa, marveč je bil prepeljan dne 29. julia nekaj ur po Plehvejevi smrti iz Helsingforsa v Peterburg na izrecno željo Plehvejeve soproge, ki jo je razprogi naznanil generalni guverner v Helsingforsu.

Hčer znanega zdravnika Mieszejevkega so, kakor poroča »Daily Telegraph«, v trdnjavi »Schlüsselburg« obesili. Mlada dama je vsak dan šivala pri carici vdovi obveze za čete na bojišču in je imela nalogo, odpošiljati berilo za vojake. Med knjige je pa dajala tudi mnogo prekucijskih spisov, vled česar je policija pred dvema mesecema zaprla njo in očeta.

Nemci na Ruskem.

Na Ruskem živi nad 2,000,000 Nemcev. Na Rusko Poljskem živi 1,200,000, v baltičskih pokrajinah 300,000 in drugod raztresenih je 600,000 Nemcev. Naselili so se zlasti po mestih; v Rigi je izmed 175,000 prebivalcev 102,000 Nemcev; Peterburg ima 60,000, Varšava 15,000, Odesa 12,000, Kijev 70,000 in v Sumari je 200,000 Nemcev. »Novoje Vremja« pravi, da je veliko število Nemcev na Poljskem in v baltičskih pokrajinah trajna nevarnost za Rusijo. »Svjet« izraža bojazen, da bodo Nemci v slučaju vojske s kako zahodno evropsko državo nevarni za Rusijo in zahteva, da naj ruskih Nemcev ne nastavljajo v javne službe.

Roosevelt o položaju.

Predsednik ameriških Zedinjenih držav je izjavil sledeče: Dokler bodo v Zedinjenih državah na krmlju republikanci, toliko časa bode v veljavi zlata veljava. Premembo carinskih tarifov morejo izvesti le pristasi obrambene carine. Naši odnosi napram tujim velevladim so prijateljski in nobenega oblaka ni na političnem obzorju. Predsednik je opozarjal na vedno naraščajočo ameriškomoč v Tihem oceanu in izjavil, da je ameriški vpliv znatno narastel vsled trdnega ameriškega nastopa na Filipinskih otokih.

Štajerske novice.

Š Nemške žveplenke. S cer lične, pa na rodni zemlji slovenski škodljive škaltlice žveplenk z neopravičenim napisom »Den Brüdern im bedrchten Land — warmfühlendes Herz, hilfreiche Hand« — deli dinarjem neki gozdarski uslužbenec, tukajšnji rojak, ki že več let živi od službe prej češkega, sedaj popolno slovenskega gospodarja planinske graščine. Oj kod si jih neki naroča? Pri planinskih trgovcih vsaj ni poznati, da bi jih kateri razpeševal. Ali pa vendar?

Š Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, ustanovljena za župnije: Sv. Benedikt, Sv. Ana, Negova, Sv. Trojica in Sv. Anton v Slov. goricah, obhaja v nedeljo, 7. avgusta, pri Sv. Benediktu svojo ustanovno slavnost, ki bo res velika narodna slavnost. Ob 3 uri popoldne bo najprej prvi redni občni zbor na prostoru pred župniščem. — Spored: 1. Pozdrav, govori deklica Matilda Tomažič. 2. Naprej zastava Slave!«. udarjajo tamburaši. 3. Na planine«. Sitarjeva, poje moški zbor. 4. Slavnostni govor o družbi sv. Cirila in Metoda, govori deklica Amalija Letnik. 5. Pesem slovenskih deklet«. deklamuje Amalija Klobasa. 6. V onček slov. pesmi II.», poje dekliški zbor. 7. Oj banovci«, udarjajo tamburaši. 8. Vsprejemanje udov in pobiranje udine. 9. Volitev odbora. 10. Uboj, uboj!«, poje moški zbor. 11. Slučajnost. — Po občnem zboru se v šoli ponovi krasna Marijina igra »Dve mater«, katero so z izbornim uspehom pred dvema mesecema predstavljala dekleta benedičke. Čisti dohodek predstave se daruje družbi sv. Cirila in Metoda. Vstopnina: stojšče 30 vin., sedež 50 vin. — Po igri bo na vrsto gostilničarja in trgovca Jožefa Hrvata velika narodna veselica s petjem, tamburanjem in šaljivo pošto. Pri petju sodelujejo domači moški in mešani zbor in ardraševski mešani zbor in bo petje res, krasno. Pridite torej, domačini in vsi sosodje

v največjem številu na to ustanovno slavnost, saj se gre za podporo prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Posebej še je vabljen vsa naša narodna ženstva. Na svidenje v nedeljo.

Pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah se je politični shod v nedeljo, dne 31. julija, vrlo dobro obnesel. Kaplan Gomilšek je razložil zbranim vse potrebno glede novih volitev za IV. kurijo. Poslanec Rožkar je vzpodbujal k najboljše udeležbi. — Za kandidata se naj izbere mož, bodisi katerega koli stanu, ki je vsakozí vrl katoličan pa tudi neustrašen narodnjak. Po polit. shodu je imelo katol. izobraževalno društvo „Edinost“ svoj obični zbor. Mladenič Rožkar je kaj dobro govoril o mladeniških zvezah in sploh o izobrazbi, katero bi si naj dobivali pri društvu zlasti mladeniči. Upati je, da se v kratkem pri društvu ustanovi mladeniška in dekliška zveza. Oba zbora je vrlo poživljalo lepo petje in tamburanje domačih pevcev in pevke ter tamburašev.

Š Samomor. Iz Smarija pri Jelšah se nam piše: Obesil se je dne 2. avg. Franc Reibenschuh, pomožni uradnik pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču. Več let je bil bolan na živcih in sedaj je bolehal tudi na možganih. Velel tega se mu je omračil duh, in v tej zmedbi si je končal življenje. V prejšnjih letih je bil jako marljiv učitelj, nesrečni alkohol spravljal ga je ob službo in pahnil v bolezen, ki ga je tirala v nesrečno smrt. Oženil se je bil lani. Dobil je pridno in skrbno gospodinjico za ženo, toda sreča ji ni bila mila. Njen prvi mož se je zastrupil brez vzroka, in sedanjí je pa končal na tako žalosten način. Ker ni storil tega zdrave pameti, dovolil se mu je cerkveni pogreb. Bodi mu Bog milostljiv!

Š Nemško učitelstvo. „Deutsch-österreichischer Lehrerbund“ bo zboroval 5., 6. in 7. avgusta v Mariboru. Frankfurtske zastave po Mariboru bodo pričale o patriotičnosti teh nemških učiteljev.

Š Izvoz trt iz vseh občin okrajnega glavarstva Celje je prepovedan, ker se je doglala v večini občin trta uš.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Pevska slavnost v Mariboru. V proslavo dvajsetletnice obstanka slovenskega pevskega društva v Ptujju se bo vršila v nedeljo, dne 7. t. m., velika pevska slavnost v Mariboru. Iz mnogih krajev širne slovenske domovine prihiteli bodo pevci in pevke, da proslave v skupnem zborovanju in v skupnem nastopu pri slavnostnem koncertu obstanek tega v narodnem in kulturnem oziru pomembnega slovenskega društva. Spominjamo se z veliko radostjo prelepih pevskih slavnosti, katere je to društvo v teku dvajsetih let uspešno prirejalo po mnogih krajih slovenske oštarske. Krasi so bili nastopi tega društva, posebno večkrat v Ptujju, v Mariboru, nadalje v Celju, v Sošanju, v Ljutomeru, v Sevnici in drugod, bili so za našo slovensko stvar pomembni prazniki kulturnega dela in družilo naše celokupnosti. Letos obeta biti zelo impozanten nastop pevcev in pevskih društev, ki se zbero od raznih strani, posebno s Ptujja, Maribora, Celja, Ljutomera, Poličan in od drugod. Tudi iz Ljubljane pohite pevci v Maribor, nekaj članov gospodov pevcev moškega zbora „Glasbene Matice“, koncertni vodja Hubad in profesor Stritof kot zastopniki „Glasbene Matice“ in „Zveze slovenskih pevskih društev“.

Planinci pozor! V nedeljo, dne 7. avgusta, prirejena slavnost otvoritve Aljažovega doma v Vratih se prične, kakor naznanjeno, ob 1/12 dopoldne in traja do 4. popoldne. Najboljše zveze bodo imeli oni izletniki, ki pridejo v smeri od Ljubljane s prvim jutranjim (planinškim) vlakom. V smeri iz Trbiča po potovati z vlakom, ki odhaja iz Trbiča po 4. uri zjutraj (prihod na Dobje ob 5 uri.) Lahko pa se pride k otvoritvi tudi iz Trente ali s Triglavske koč, odriniti je zjutraj vsaj do pol sedmih. Po slavnosti pa se zbira več skupin za različne ture; posebno je priporočati turo čez Luknjo v Trento, kjer se bo lahko prenočilo v prenočiščih „Slov. planin. društva“ in od koder se v ponedeljek dá napraviti tura na Razor ali pa povrniti preko Vrčca v Kranjsko goro; več turistov pojde od slavnosti na Triglav; prenočili bodo na Kredarici in se lahko podajo v ponedeljek čez vrh po novi poti čez „Komar“ v Trento. Vodniki bodo pri slavnosti na razpolago. Kdor pa bo želel ogledati si divno okolico in se okrepčati v svežem planinskem zraku, naj ostane v Aljaževem domu kar najdalje. Da ne bo nepravil radi prenočevanja, naj se vsi, ki bodo želeli v Vratih ostati, oglase še med slavnostjo pri oskrbnici. — Odbor Slov. planin. društva.

— Shod vinogradnikov v Kostanjevici priredi to nedeljo 7. t. m. kletarsko društvo v Novemestu. S tem shodom hoče kletarsko društvo dognati, ali bi se dalo v kostanjeviški okolici gozduje skupovati in napravljati na ta način večje množine enakega vinskega pridelka. Shod se vrši popoldne ob 4. uri v prostorih ondote šole.

— Pozor gg. brivski pomočniki! Opozarjamo gospode tovariše, da naši bratje v Hrvaški s t a v k a j o. Ti delajo složno za naše dobro. Zato Vas opozarjamo, da ostanete vsak v svoji dosednji službi do 15. januarja 1905. in ne kazite uspehov štrajkujočim. Istotako smo naprošeni, da stavkujoče s podporami podpirate! Za deželno zadrugo brivskih pomočnikov v Ljubljani: Fran Sopčič, načelnik, Srečko Simoković, tajnik.

— Na Rakek se je pripeljal poveljnik 3. voja vitez Succovaty.

— Slovenska zveza v Clevelandu je izdala slovensko knjižico o njenem razvoju, delovanju in namenu. Od 21. do 27. novembra priredi v Clevelandu slovensko narodno in obrtno razstavo.

— Strupeni plini v bohinjškem predoru. Iz Bohinjske Batrice: Vmed velike vročine je v predoru jako veliko slabega zraka, ker se ne da uspešno zrediti. „Koksa“, s katerim kurijo v lokomotivah za odvažanje materiala, je je razvijati ogljikove pline, tako da je skoro ves predor napolnjen s strupenim vzduhom. Včeraj je nad sto delavcev obiščalo nezavestnih, katere so deloma odnesli, deloma odpeljali iz predora. Oba zdravstva imata z bolniki obilo posla. Tudi ostali delavci tožijo o glavobolu in vrtoglavosti. Ko so nezavestne pripeljali iz predora, so čakali zunaj žene in otroci, ki so pri pogledu na svoje zagnali obunen krik.

— 9400 narodnih kolkov je bilo prodanih na skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Celcu.

— Poškodovana se je v Zgor. Zdobrovi Marija Zajec. Prijel jo je mlitilni stroj in ji zlomil roko in nogo.

— V Ameriki se je zadušil Iz Wilkesona, Wasch., poročajo, da je v tamošnjem premogovem rovu ponesrečil rojak Josip Pust, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici. Pri streljanju premoga se je povrnil prehitro v dim in se zadušil.

— Na Triglav prihaja vedno več turistov, izmed katerih je največ Čehov in Nemcev. V slovenski koči na Kredarici (2553 m) je za hrano in postrežbo dobro preskrbljeno. V kapelici Matere božje je daroval letos prvi sveto mašo Franc Pavšič, kaplan iz Dobjega, v sredo 3. avg.

— Umrl je v Gorici zasebni uradnik g. Ignacij Zicherl.

— Hrvaške novice. Kongres hrvaških gostilničarjev bo 12. t. m. v Zagrebu. — Razveljavljena obso d b a. Stot sedemdeset v Zagrebu je opustil urednika „V revitidana“, Ivana Dobravca, ki je bil obsojen radi „tiskarskih prestopkov“ na 6 mesecev zapora. — Pešuhski kadeti, ki so bili izključeni, pozivajo ostale hrvaške kadete, naj izstopijo iz pešuhske šole in vstopijo v kadetno šolo v Karlovcu.

— Iz Stranj. V sredo popoldne je tresčilo pri g. Kregarju. Pogorelo mu je vse, niti obleke niso mogli rešiti. Prešli so se čezali, druga živina je k sreči bila v planinah. Sosedu je pogorela le hiša, gospodarska poslopja so temu oteli.

— Ogenj. Dobrova, 4. julija. V torek, dne 2. julija, dopoldne pogorelo je hišniku Janezu Lazniku v Podsmreki hiša številka 39 vse poslopje, to je hiša in hlev, ki je bilo vse pod eno streho. Zgorelo mu je ob tem vse letošnje seno in tudi edina kravica, ki jo je imel. Kako je ogenj nastal, se ne more prav vedeti; skoraj gotovo je prišel v podsmreke skozi rahlo zidani dimnik. Ravež je bil zavarovan pri domači „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani za znesek 1000 kron, katere mu je ta solidni in točni zavarovalni zavod že danes v polnem znesku izplačal. Vajkdo, kdor ima po deželi kaj cignu podrtene, naj bi postal zavarovanec pri tem domačem in najjagu-nejšem zavarovalnem zavodu. Slava mu!

— Ponesrečil je na gorah dne 4. t. m. gimnazijec Rudolf Waizer. Občezal je na mestu mrtve.

— Vojaško veteransko društvo za ljub. okolico na Ježici praznuje dne 4. septembra t. l. blagoslovljenje društvene zastave. Vspored: Do 10. ure dopoludne sprejemanje društev. Ob pol 11. uri nastop društev in odkorakanje k sv. maši, katera se vrši pod milim nebom. Po blagoslovljenju zastave obhod po Ježici in defilacija pred dostojanstveniki. Banket in po banketu vrtna veselica. Cenjena društva se prosijo, da se na to slavnost ozirajo.

— Realčani na vseučilišču Dne 5. m. m. izšel list ministrskih odredb pri naša važno odredbo, ki dovoljuje realčanom obiskovati vseučilišča. Realčani, ki se hočejo posvetiti vseučilišnim študijam, morajo napraviti pred posebno komisijo neko dopol-

nilno skušnjo. V tej komisiji bo tudi zastopnik vseučilišča. Napraviti morajo skušnjo iz latinščine, grščine in filozofije propedagike. Ako je prosičec dovršil izkušnjo, dobi v svoje zrelostno izpričevalo pripombo, da ima pravico obiskovati vseučilišča. Realčani si morajo za to skušnjo potrebne veščosti pridobiti potom zasebnih študij, vendar pa vpeljejo na posameznih realkah latinščino in grščino kot neobvezna predmeta.

Ljubljanske novice.

Iz kranjske trgovske in obrtne zbornice. O dopisu c. kr. deželne vlade glede podpore zimbakim učnim tedajem za stavbne rokodelce na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani je sklenila zbornica odgovoriti dež. vladi, da se bo zbornica ozirala in v vrednih slučajih podelila podporo. Daljša debata je bila o prerasčunu o stroških za ustanovitev in vzdrževanje višje trgovske šole v Ljubljani in o njih pokritju. Lukman je predlagal, naj se poroči o rne o daekom, da se enkrat preštudirajo; 23 000 kron, katere ima plačati južna železnica zbornici, ne gre, da bi se tako razdelilo, kakor predlaga poročalec. Hribar je podpiral Lukmana. Baumgartner je podpiral Lukmana in deloma Hribarja. Obvelala sta predloga Lukmana o v a. — O obrtnih pravicah gostilničarjev je zbornica sklenila, da smejo kruh prodati v gostini, nikakor pa ne čez ulico. — 12. točka dnevnega reda, poročilo o dveh rekurzijah proti predpisu zbornične doloade, ostavila se je z dnevnega reda, ker manjka še nekaj pojasnil. — Lukman je stavl predlog, naj se zbornica obrne do trgovskega ministrstva, da se pošte uradne ure na Jesenica h tako urede, da bodo mogli delavci zvečer po 6. uri, ko pridejo z dela in v nedeljah, lahko oddajati in prejemati svoje poštné pošiljate. Predlog je bil soglasno sprejet. — Na vrsto so prišli Kregarjevi predlogi. Zbornica je sklenila: svetniki trgovske in obrtne zbornice bodo dobili vasko leto poročilo v roke o razvoju obrtno-nadaljevalnih šol. O predlogu, naj se osnujejo na Kranjskem še 3 rokodelske šole, obljubil je predsednik Lenarčič, da bo v eni prvih sej v centralni komisiji za obrtno šolstvo stvar priporočal; glede čipkarstva je zbornica sklenila, da stopi v dogovor s tukajšnjim vodstvom obrtne šole in da to vodstvo odpošlje strokovno učiteljico v kraja, koder se goji na Kranjskem čipkarstvo, da ta priredi na raznih krajih potrebne učne tečaje. Utemeljeval je g. Kregar še predloge ter zlasti na glašal, koliko dobrega store strokovne šole za razvoj malega obrtništva. Pohvalil je zlasti ljubljansko strokovno šolo, katera je pod vzornim vodstvom g. ravnatelja Subica. Veliko zaslugu pridobil pa si je tudi gosp. prof. Miss. Ta dva gospoda zaslužita od strani obrtnikov javne pohvale. Kregar je priporočal, naj predsedstvo deluje na to, da se čim prej osnujejo državne rokodelske šole v Novem mestu, Luki in Idriji. Predlog Kregarje v, naj zbornica izvoli ošek 5 članov, ki naj preišče razmer, kiso povzročile zadnji štrajk na Javorniku in Jesenica h in da v ta namen zasliši ošek zastopnika delodajalcev in delavcev in sploh naj se razmere v tovarni na Savi in Javorniku temeljito preiščejo, je zbornica odklonila. Proti je govoril Hribar. Predsednik Lenarčič pa je naglašal, da itak pride znani predlog Gasserje v v zbornici na razpravo in da bo tam lahko vsak govoril. Nato je predsednik zaključil sejo.

Osebná vest. Gospod železniški uradnik Tertenik je prestavljen iz Ljubljane kot načelnik postaje v Marenberg. V Ljubljani je bil gospod Tertenik tudi načelnik pogrebnega društva železničarjev. To društvo šteje sedaj 533 članov. Gospod Tertenik je za društvo mirno, a uspešno deloval. R. dom je števila Slovenec.

Surov hlapec Hlapec pri Katarini Kuga, Franc Brezic, je včeraj suval konje svoje gospodije v trehuh. Ko ga je gospodinja svarila, se je tako surovo obnašal, da ga je policija arežirala.

Iz Ljubljane je zlata broža z briljanti vredna 100 kron.

Zajutrkevalni koncert na južnem kolo-dvoru. V nedeljo dopoldne ob 9. uri se prične v restavraciji g. Schrey-a na južnem kolo-dvoru koncert vojaške godbe pešpolka št. 47 iz Gorice.

V včerajšnjo zahvalo g. Škerjanca je bilo po nekih pomou nastopeno ime gospe dr. Počkove mesto gospe dr. K o k a l j e v e, kar bo d s tem popravljen.

Dobrodelni koncert. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na dobrodelni koncert, kateri se vrši jutri zvečer pri g. Lorberju »pri južnem kolo-dvoru«, in pri katerem sodeluje popolna sl. ljubljanska društvena godba. Čisti dobiček namenjen je za pogorelce v Podpeči Dobrem polju. Vstopnina 60 vinar. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

V včerajšnjo zahvalo g. Škerjanca je bilo po nekih pomou nastopeno ime gospe dr. Počkove mesto gospe dr. K o k a l j e v e, kar bo d s tem popravljen.

Dobrodelni koncert. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na dobrodelni koncert, kateri se vrši jutri zvečer pri g. Lorberju »pri južnem kolo-dvoru«, in pri katerem sodeluje popolna sl. ljubljanska društvena godba. Čisti dobiček namenjen je za pogorelce v Podpeči Dobrem polju. Vstopnina 60 vinar. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Surov hlapec Hlapec pri Katarini Kuga, Franc Brezic, je včeraj suval konje svoje gospodije v trehuh. Ko ga je gospodinja svarila, se je tako surovo obnašal, da ga je policija arežirala.

Iz Ljubljane je zlata broža z briljanti vredna 100 kron.

Zajutrkevalni koncert na južnem kolo-dvoru. V nedeljo dopoldne ob 9. uri se prične v restavraciji g. Schrey-a na južnem kolo-dvoru koncert vojaške godbe pešpolka št. 47 iz Gorice.

V včerajšnjo zahvalo g. Škerjanca je bilo po nekih pomou nastopeno ime gospe dr. Počkove mesto gospe dr. K o k a l j e v e, kar bo d s tem popravljen.

Dobrodelni koncert. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na dobrodelni koncert, kateri se vrši jutri zvečer pri g. Lorberju »pri južnem kolo-dvoru«, in pri katerem sodeluje popolna sl. ljubljanska društvena godba. Čisti dobiček namenjen je za pogorelce v Podpeči Dobrem polju. Vstopnina 60 vinar. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Z Balkana.

Ne samo avstrijski podpolkovnik grof S a l i s , marveč tudi turška vlada je odredila strogo preiskavo o napadu na podpolkovnika R i c h t e r j a .

Min. predsednik Gruič bo najbrže imenovan, ko bo sklicano sobranje, poslanikom v Peterburgu. Njegovim naslednikom bo najbrže imenovan P a s i č .

Turška vlada namerava uporne balkanske voditelje, ki so bili prognani v Malo Azijo, pomilostiti.

Angleško poslanitvo v Carigradu je obvestilo turško vlado, da pripravljajo moha medanci novo klanje Armencev.

Turška vlada je priporočila poslanikom, naj ne sasuščajo brez primerne spremitve svojih stanovanj.

Bolgarsko vladno glasilo „Novi Vek“ je zadnje dni opetovano napadel turško vlado, češ, da ni izpolnila niti ene svojih obvez glede Makedonije. Da bi to zatrla, je obdolžila Turčija Bolgarsko, da pušča preko meje nove čete na pomoč vstašem. S tem Turčija sama namigava, da bolgarski vladi ne bo mogoče zadušiti nemirov proti Turčiji, ker nihče več ne veruje na dobro voljo Turčije. Ta odločni uradni glas vzbuja mnogo pozornosti.

Vsi srbski listi zahtevajo, da se kraljevo kronanje preloži na prihodnje leto, kar baje tudi vladi ugaja. V ponedeljek se vrši seja ministrskega sveta, ki se bo bržkone pečala s tem vprašanjem.

Iz brzojavk.

P r a g a . Jutri zvečer je tu shod mladočeskich zaupnikov. Razgovor bo o tem, da se obstrukcijsko vprašanje izroči volivcem v odločitve.

T r i d e n t . Ob italijanski meji so Lubi aretirali laškega generala Carmagnola, ker sumijo, da je avstrijski ogleduh.

T r i d e n t . Laški vseučilišniki agitirajo, naj se za prihodnje semestre vsi vpišejo v Inomost.

P e t e r b u r g . Carjev ukaz določa postrejenje tiskarskih določb na Finskem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Peterburg, 5. avgusta. Doslo je uradno poročilo o bojih 30. in 31. julija na ruski južni fronti. Rusi so izgubili 29 častnikov in 1000 vojakov mrtvih in ranjenih. Japonske izgube so velika nske. Japonci so najprej ohšli desno rusko krilo ter vzeli več topov, katere so pa Rusi, ko so dobili pomoč, jim zopet z bajonetnim naskokom vzeli nazaj. Končno so se ruske čete umaknile proti Hajčenu.

London, 5. avgusta. Od vseh strani Japonci hitro prodirajo proti Ljaojanu. Ako je resnična vest iz Peterburga, tedaj se je že včeraj pričela bitka med Hajčenom in Ljaojanom, ki bo za prvo dobo vojske odločilnega pomena. V bitki sodelujejo vse Kuropatkinove čete in združene armade japonskih generalov Kuroki, Nodzu in Oku pod poveljstvom Oyame. — Iz Njučvana prihaja vest, da so Japonci za to bitko zbrali 200 000 vojakov. Polovica jih prodira s Kurokijem, Oku in Nodzu jih pa imata vsak po 50 000.

London, 5. avgusta. Iz Pekina prihaja poročilo: Kitajska vlada je odredila, naj kitajske čete v slučaju, da bodo Rusi pri Ljaojanu tepeni in če bodo iz Mandžurije prišli na kitajska tla, ruske vojake razorožijo. Taka povelja so dobili vsi generali ob kitajski meji.

Berolin, 5. avgusta. Listi poročajo, da je bila pri bojih v nedeljo strašna vročina. Mnogo japonskih vojakov je zadela solnčarica. Ea japonski oddelek je vsled vročine uprav zhlaznel. Neki japonski oddelek, ki cel dan ni dobil nič vode, je planil, ko je prišel k potoku, katerega je obstreljavalo rusko topništvo, k vodi, ne zneneč se za ruske granate.

Peterburg, 5. avgusta. „Novoje Vrem.“ poroča: Kuropatkin je dejal: »Sedaj smo plačali učnino, da smo spoznali japonsko taktiko. Upam, da se nam bo ta učnina skoro dobro obrestovala.

Dunaj, 5. avgusta. Cena žitu je bila danes na borzi zopet višja. Za romunsko žito so zahtevali 10 vin. več.

Lvov, 5. avgusta. Policija nasleduje poštnega uradnika Aleksandra Dzimskega, ki je poneveril 200 000 K.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m, srednji sračni tlak 736,0 mm.

Dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura na soncu	Vetrovi.	Nebe	Padačina v 24 urah
4	9 zveč.	740,4	20,0	sl. slab.	jasno.	0,0
5	2. popol.	738,6	29,3	ar. jvzh.	.	.

Srednja večerajšnja temperatura 21,0°, norm. 19,6°

Dunajska borza
dné 4. avgusta.

Skupna konv. renta, maj—november	99,35
Skupna konv. renta, jan.—julij	99,35
Skupni državni dolg v notah	100,20
Skupni državni dolg v srebru	100,20
Avstrijska zlata renta 4%	118,10
Avstrijska krona renta 4%	99,30
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91,10
Ogrska zlata renta 4%	119,05
Ogrska krona renta 4%	97,15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88,75
Avstro-ogrski bančni delnice	16,07
Kreditne delnice	638,—

1316 (1—1)

†

Potrtega srca javlja vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati med svoje krilatec najino iskreno ljubljeno edinko

Melito

danes ob 1/2 7. uri zvečer v 9. mesecu njene starosti.

Pogreb bo ob 5. uri v soboto popoldne iz šolskega poslopja.

Mesto vsacega družega sporočila.

Dol. Logatec, 4. avgusta 1904.

Lina in Alojzij Pin.

Na Bledu
gostilna pri Hribar-ju *

poleg jezerskega mostu, lep razgled po jezeru in okolici, prostora za 200 oseb na vrtu, dobra pijača in jedila po nizki ceni, se priporoča za obilni obisk.

1311 1—1

Stanovanje

obstoječe iz petih sob in pritlikin v tretjem nadstropju se odda s 1. novembrom v novem poslopju mestne hranilnice ljubljanske v Prešernovih ulicah.

Več se poizve v tajništvu imenovane hranilnice na Mestnem trgu št. 2. 1283 3—2

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Františkanske ulice. 524 16 11—8

Vnanja naročila proti povzetju.

Službo gospodinje

pri kakem gospodu duhovniku v mestu ali v kakem župnišču na deželi, kjer ni večjega gospodarstva, želi nastopiti gospodična srednje starosti, izobražena ter vešča v vseh strokah gospodinjstva. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 1290 6—5

Dva pomočnika

zmožna slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, dobra prodajalca za trgovino mešnega blaga, sprejemem takoj ali do 15. t. m. **J. Krašovic**, trgovina, Jesenice, Gor. 1302 3—2

Lepo stanovanje:
troje sob in kabinet s prikladami — se odda —
tako ali meseca novembra.

Več se izve: Tržaška cesta št. 4. 1277 3—2

Poprave
šivalnih strojev

vseh sistemov se najceneje sprejemajo in dobro izvrše. Dele šivalnih strojev, igle in strojno olje je dobiti pri 993 14—5

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje
Ljubljana Sv. Petra cesta 4

Razpis. 1315 3—1

Zaradi naprave novega mostu čez Temenco v Veliki Loki pri Trebnjem se oddajo v izvršitev potom javne dražbe zemeljska in zidarska dela v proračunjenem znesku **5805 K 26 h**

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali naplačila v odstotkih na proračunske cene naj se predložijo podpisaniemu deželnemu odboru

do 16. avgusta t. l. ob 12. uri dopoldan.

Ponudbe, ki morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, je doposlati zapečatene s primernim napisom in s priložnim vadijem 5% stavbnih stroškov; navesti je v njih, da pozna ponudnik stavbne pogoje, katerim se brezpogojno ukloni.

Deželni odbor si pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, cziroma, če smatra potrebnim, razpisati novo ponudbeno obravnavo.

Nadrt, proračun in stavbni pogoji so na ogled v navadnih uradnih urah v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega.

535 52—18

Samo
6 dni!

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

!Znižane cene!

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri »Figovcu«.

Proda se po jako ugodni ceni
dobro ohranjen

klavir.

Več pové **Ivan Premru**, trgovec v
St. Vidu nad Vojavo. 1307 3—2

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1238 12

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150—56

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljeva se najtopleje za v take veliki meri tekom polnih petih let mi izkazano zaupanje v kavarni in restavraciji „Švicarja“ si usojam p. n. občinstvo vljudno opozoriti na svoje novo podjetje

hotel ILIRIJA

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 22

ki ga otvorim v nekaterih dneh popolnoma nanovo urejenega in prosim, da me v takisto obilni meri počastite s svojim cenjenim obiskom tudi v mojem novem podjetju.

Ob enem si dovoljujem opozoriti, da sta v kavarni oč. gostom na razpolago dva najnovejša ameriška biljarja, firme Seifert & sin na Dunaju.

Z zagotovilom znane solidne in poštene postrežbe beležim z velespoštovanjem

Fric Novak, hotelir.

1301 2—2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarevanja za ngube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promene za vsake krebanje.
Kulturne izvršitve naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„M E R C U R“
L. Wallzel 10 in 13, Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 361